

Barne- og familiedepartementet
Sendt elektronisk til postmottak@bfd.dep.no

Deres referanse: 23/1926
Vår referanse: 2023/127
Dato: 04.10.2023
Publikasjonsnr.: NIM-H-2023-35

Hørings svar - Forslag til forbud mot søskenbarnektenskap mv.

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) viser til høringsbrev fra Barne- og familiedepartementet 1. juli 2023 om forslaget, samt dialog om mulighet for å levere hørings svar noe etter fristen.

Barne- og familiedepartementet har sendt på høring forslag om forbud i ekteskapsloven mot at søskenbarn inngår ekteskap med hverandre. Formålet er å motvirke helseskader hos barn. Det foreslås videre et forbud mot ekteskap mellom tante eller onkel og nevø eller niese, fordi det er en tilsvarende helserisiko når biologisk beslektet tante eller onkel og nevø eller niese får barn sammen, som for barn født av søskenbarn. Forbudene foreslås ledsaget av en dispensasjonsordning.

De menneskerettslige vurderingene i høringsnotatet bygger i vesentlig utstrekning på NIMs utredning av det menneskerettslige handlingsrommet i spørsmålet om forbud mot søskenbarnektenskap, avgitt til departementet 8. april 2022.¹

NIM antok under tvil at EMK ikke er til hinder for å innføre forbud mot adgang til å inngå søskenbarnektenskap basert på formålet om å unngå helseskader for barn. Det kreves imidlertid at en del momenter kartlegges og vurderes, særlig knyttet til utformingen av en unntaksordning med tilhørende rettssikkerhetsgarantier.

NIM konkluderte videre med at det var nærliggende at å forebygge negativ sosial kontroll, såfremt innholdet i det kriteriet presiseres en del, kan utgjøre et legitimt formål. Dersom et forbud utformes med grunnlag i hensynet til å forebygge tvangsekteskap, æresrelatert vold, mishandling i nære relasjoner og negativ sosial kontroll, hadde imidlertid NIM ikke tilstrekkelig grunnlag til å konkludere med at et slikt forbud var egnet og forholdsmessig.

Gitt vår utredning, anser NIM det som hensiktsmessig å vurdere innspill til forslaget når departementet fremmer en proposisjon om lovendringer.

Vi er tilgjengelig for kontakt om departementet har spørsmål.

Vennlig hilsen

¹ Tilgjengelig her <https://www.nhri.no/wp-content/uploads/2022/04/Forbud-mot-soskenbarnektenskap.pdf>

for Norges institusjon for menneskerettigheter

Gro Nystuen

Assisterende direktør

Thomas Malmer Berge

Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.